Vraag en antwoord voor wijkbewoners Polders

Algemeen

1. Heel Nederland moet pas in 2050 aardgasvrij zijn. Waarom moet ik nu al van het aardgas af?

Antwoord:
De gemeente Houten heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Dit heeft de gemeenteraad al in 2019 vastgesteld. Dit heeft te maken met de wereldwijde klimaatverandering, de problemen met de aardgaswinning in Groningen en het niet meer afhankelijk willen zijn van Russisch gas. De urgentie neemt toe nu we ook afgelopen zomer weer hebben ervaren dat het alsmaar warmer wordt. Als we nu niet in actie komen, wordt het ook voor de inwoners van Houten te warm en krijgen we te maken met meer stortbuien en uitdroging in de zomer. We willen samen met de inwoners aan de slag om de leefomgeving nu en in de toekomst leefbaar te houden.

2. *De Polders heeft ook al het meeste last van Windpark Houten en nu moeten we als eerste van het aardgas af. Hadden jullie niet een andere wijk kunnen kiezen?*

Antwoord:
Dit aankomende besluit staat los van de ervaringen die er zijn met Windpark Houten. Alhoewel we begrijpen dat sommigen deze zaken mogelijk met elkaar verbinden. Anders dan bij Windpark Houten trekken we samen op met de inwoners. We gaan de inwoners zoveel mogelijk helpen bij het zoeken naar een duurzaam alternatief.

Daarbij hebben we juist voor de Polders gekozen op basis van informatie vanuit de wijkbewoners zelf. Vorig jaar heeft de gemeente in heel Houten-Zuid (buiten de Vijfwal) een enquête gehouden. Daaruit blijkt dat veel inwoners van de Polders positief staan tegenover het aardgasvrij maken van de wijk. Daarnaast gaven de inwoners in deze wijk aan dat zij hun cv-ketel binnen een paar jaar moeten vervangen. Dat is een logisch moment om over te stappen naar een aardgasvrije oplossing. Dat is waarom we voor de Polders kiezen.

3. *Gaat de gemeente mij verplichten om mijn huis aardgasvrij te maken?*

Antwoord:
Verplichten is niet onze insteek. Wettelijk kan dat ook (nog) niet.
Alle woningen in Houten moeten in 2040 aardgasvrij zijn. En volgens het klimaatakkoord moeten alle woningen in Nederland uiterlijk 2050 aardgasvrij zijn. Dus iedereen komt een keer aan de beurt. En omdat het zoveel huizen zijn, kunnen we niet alles in de laatste paar jaar doen. We moeten ergens beginnen en dat doen we in de Polders.

In de Polders gaan we intensief samenwerken om deze wijk aardgasvrij te maken. U bepaalt hóe uw woning aardgasvrij wordt. Samen bekijken we hoe we dat het beste kunnen organiseren. We denken dat bewoners elkaar kunnen helpen door ervaringen uit te wisselen of door samen oplossingen te bedenken en uit te voeren. In de Polders gaan we leren wat er nodig is om een hele wijk aardgasvrij te maken. Aangezien het de eerste wijk is, besteden we daar extra aandacht aan. De ervaringen benutten we in de rest van Houten.

Stap voor stap naar aardgasvrij

4. *Wat is het Polderplan?*

Antwoord:
In het Polderplan staan afspraken over hoe we samen met de inwoners, de aardgasvrije oplossingen realiseren die het beste passen bij de verschillende huizen, op basis van techniek, kosten en voorkeuren van bewoners. Het Polderplan moet door de gemeenteraad vastgesteld worden voordat het kan worden uitgevoerd, omdat de gemeente één van de betrokken partijen is.

In 2025 wil de gemeente Houten het Polderplan af hebben. De plannen voor de overige wijken volgen daarna. We kunnen niet voor alle wijken tegelijk plannen maken, dit gaat stap voor stap. Alles wat we leren in de Polders, nemen we mee in het aardgasvrij maken van de overige wijken.

In het landelijke Klimaatakkoord staat dat tussen het plan en het aardgasvrij maken van de wijk minimaal 8 jaar moet zitten. Die termijn van 8 jaar is er om netbeheerders, gebouweigenaren, woningcorporaties en particuliere huiseigenaren genoeg tijd te geven om te werken aan de aardgasvrije oplossing. In die periode ondersteunt en begeleidt de gemeente inwoners waar nodig.

Inwoners zijn niet verplicht om binnen de termijn van 8 jaar hun huis aardgasvrij te maken. De ondersteuning en begeleiding vanuit de gemeente stopt wel na die 8 jaar. Als huiseigenaar of gebouweigenaar mag je voor een ander alternatief kiezen dan waar de gemeente mee komt. Je moet dan wel zelf zorgen dat je op tijd van het aardgas af kunt (voor 2040).

Wijkbewoners

5. *Wat betekent het aardgasvrij maken van de Polders voor mij als bewoner?*

Antwoord:
Het betekent dat u in uw huis geen aardgas meer gebruikt. U gaat dan op een andere manier koken, douchen of uw huis verwarmen. Koken kan bijvoorbeeld ook elektrisch, veilig én zuinig met een inductiekookplaat. Voor de Polders is voor het verwarmen van de huizen en kraanwater een warmtepomp of een laag temperatuur warmtenet de beste oplossing. Die laatste oplossing is alleen interessant als veel wijkbewoners daar interesse in hebben. Dat gaan we dan samen onderzoeken.

6. *Waarom wil de gemeente weten welke inwoners binnen nu en 5 jaar hun cv-ketel willen vervangen?*

Antwoord:
Als uw cv-ketel oud/kapot is vervangt u de cv-ketel. Woningeigenaren hebben daar (over het algemeen) geld voor apart gezet. Dat is een logisch moment om over te stappen op een aardgasvrij alternatief.

7. *Als ik nu zelf iets ga regelen, kan het dan gebeuren dat ik een verkeerde keuze maak? Moet ik dan later bijvoorbeeld alsnog aansluiten op een warmtenet?*

Antwoord:
Een verkeerde keuze bestaat niet. U bepaalt zelf hoe en wanneer uw woning aardgasvrij wordt. Deze afspraken komen in het Polderplan te staan. In de Polders lijkt een warmtepomp in elke woning de meest logische oplossing, maar ook andere opties onderzoeken we voor het Polderplan. Uit de Transitievisie Warmte blijkt ook een laagtemperatuur warmtenet (LT warmtenet) een mogelijk aardgasvrij alternatief. Het aanleggen van een LT warmtenet gebeurt alleen als er een geschikte lage temperatuurbron is (30 graden Celsius), en er genoeg huiseigenaren zijn, die daarop aangesloten willen worden. Alleen dan kan het betaalbaar zijn. Tijdens het maken van het Polderplan onderzoeken we of er in de wijk lage temperatuurbronnen zijn en of wijkbewoners willen aansluiten op een warmtenet.

8. *Is er een aanpak om individuele huiseigenaren te helpen?*

Antwoord:
Die aanpak gaan we opzetten. Tijdens het participatietraject in het voorjaar heeft de gemeente al een beeld gekregen waaraan de individuele huiseigenaren behoefte hebben. Tijdens het maken van het Polderplan gaan we verdiepen door bijvoorbeeld te onderzoeken of er een soort spaarplan op te zetten is en met welke partij. De afspraken hierover worden in het Polderplan opgenomen.

9. *Wij gaan misschien verhuizen. Moeten we dan meedoen om de Polders aardgasvrij te maken?*

Antwoord:
Iedere woning in de wijk zal vroeger of later aardgasvrij worden. Dus ja, ook uw woning moet meedoen. Het is de vraag of u dat nog zelf doet of aan de kopers over laat. Als u op zeer korte termijn verhuist, begrijpen we dat u zelf nu geen acties meer gaat ondernemen. Het is wel goed om de kopers over het aardgasvrij maken van de wijk te informeren. Zo weten zij waar ze aan toe zijn.

10. *Welke invloed heeft het aardgasvrij maken van mijn huis op de waarde ervan?*

Antwoord:
NVM: “Duurzame woningen (met een groen energielabel) doen het in de huidige woningmarkt beter dan woningen met een minder groen label. Door de hard gestegen

energielasten hebben duurzame woningen een duidelijk voordeel en worden over het algemeen sneller verkocht.“

11. *Ik heb helemaal geen ruimte in mijn huis om een warmtepomp neer te zetten. Hoe moet dat dan? En wie gaat de verbouwing betalen?*

Antwoord:
In het Polderplan komt te staan welke hulp de gemeente kan bieden. De huiseigenaar is zelf aan zet (ook financieel) voor het aardgasvrij maken van de woning. De gemeente heeft niet de financiële middelen om bij te dragen aan verbouwingskosten. Maar we zullen meezoeken naar de financieringsmogelijkheden. Tijdens het maken van het Polderplan is het uitgangspunt dat de aardgasvrije oplossing passend is bij uw huis en portemonnee.

12. *In de Polders zijn niet alle huizen uit hetzelfde jaar. Hoe gaan jullie dat aanpakken?*

Antwoord:
De gemeente gaat op zoek naar woningen in een straat of buurt om als voorbeeld te dienen voor soortgelijke woningen van wijkbewoners. Deze woningen zullen kosteloos worden geanalyseerd door een energieadviseur. Deze woningen zijn vergelijkbaar qua bouwjaar of ontwikkelaar. Zo krijgen huiseigenaren inzicht in de benodigde maatregelen voor hun woning en of er gemeenschappelijke maatregelen mogelijk zijn op straat- of buurtniveau. Bijvoorbeeld collectieve inkoop of onderzoek naar een laag temperatuur warmtenet. Afspraken hierover worden opgenomen in het Polderplan.

13. *Wat moet ik doen als mijn cv-ketel volgende maand kapot gaat?*

Antwoord:
U kunt al overstappen op een warmtepomp. Laat u daar goed over adviseren. Voor algemene informatie hierover kunt u terecht bij EnergieRijk Houten. Voor onafhankelijk technisch advies kunt u terecht bij de organisatie GrijsnaarGroen, www.grijsnaargroen.nl. Als u liever eerst meepraat met wat uw buren willen en hoe het Polderplan eruit komt te zien, kunt u bijvoorbeeld ook tijdelijk een cv-ketel huren.

14. *Ik ben lid van een Vereniging van Eigenaren, hoe kan ik mijn woning aardgasvrij maken?*

Antwoord:
U kunt aan uw bestuur vragen om het onderwerp te agenderen voor de Algemene Vergadering. De gemeente gaat graag in gesprek met uw bestuur om na te gaan hoe zij uw VVE kan helpen bij het aardgasvrij maken. U kunt contact opnemen via duurzaam@houten.nl.

15. *Waar kan ik informatie vinden over warmtepompen?*

Antwoord:
Op de website van Mileucentraal staat (onafhankelijke) informatie over warmtepompen, zie www.milieucentraal.nl.
Daarnaast kunt u met uw vragen terecht bij de vrijwilligers van bewonersinitiatief Energierijk Houten www.energierijkhouten.nl of in de demonstratieruimte van GrijsnaarGroen (donderdag- en vrijdagmiddag geopend) www.grijsnaargroen.nl.

Geld

16. *Ik heb helemaal geen geld om een warmtepomp te kopen. Krijgen we geld van de gemeente?*

Antwoord:
Nee, de gemeente heeft geen subsidies of leningen voor het aardgasvrij maken van woningen. Tijdens het maken van het Polderplan is het uitgangspunt dat de aardgasvrije oplossing passend is bij uw huis en portemonnee. De gemeente gaat onderzoeken hoe we dit voor alle individuele huiseigenaren voor elkaar kunnen krijgen. Wellicht door middel van een spaarplan in samenwerking met bepaalde partijen en/of collectieve inkoop.

Daarnaast veronderstelt de gemeente, dat huiseigenaren financiële middelen hebben voor woningonderhoud en de vervanging hun cv-ketel, gezien goed eigenaarschap. Begrijpelijk is dat dit voor sommigen eenvoudiger is dan voor anderen, maar we hebben 10 jaar de tijd om te sparen. Bovendien zijn er diverse landelijke subsidies en (voordelige) leningen.

Het Nationaal Warmtefonds biedt inwoners die elders geen lening kunnen krijgen en 75-plussers leningen aan. Ook voor mensen met een inkomen tot € 60.000 is er een rentevrije lening. De huiseigenaren die geen lening kunnen krijgen, krijgen via het warmtefonds €10.000 gefinancierd. Zij betalen maandlasten naar draagkracht.

Als u besluit om niet binnen die 10 jaar mee te doen, heeft u nog tot 2040 de tijd om uw huis aardgasvrij te maken, maar dan zonder begeleiding van de gemeente.

17. *Wat zijn de investeringskosten voor een warmtepomp ten opzichte van een cv-ketel?*

Antwoord:
De investeringskosten van een warmtepomp zijn weliswaar hoog ten opzicht van de cv-ketel, maar de elektriciteitskosten zijn voor een warmtepomp tijdens de gebruiksperiode lager dan de gaskosten. Adviesbureau Overmorgen berekende in 2021 in opdracht van de gemeente, dat de totale kosten voor een elektrische warmtepomp over 15 jaar iets hoger zijn dan de totale kosten voor een c.v. ketel over 15 jaar. Bij het maken van het Polderplan zullen we die berekeningen opnieuw maken. Dan kijken we ook hoe de financiering zo geregeld kan worden dat de overstap naar een alternatief voor aardgas voor iedereen te doen is.

Gasnet & elektriciteitsnet

18. *Wordt het aardgasnet ook echt uit de grond gehaald, zodra de wijk aardgasvrij is? Is dat niet een enorme kapitaalvernietiging? Zo oud is dat net in de Polders nog niet.*

Antwoord:
Het netwerkbedrijf heeft de wettelijke plicht om een aardgasleiding uit de grond te halen, zodra deze niet meer wordt gebruikt. Maar als - om wat voor reden dan ook - één gebouw in de wijk nog aardgas gebruikt of als deze leiding (van een aardgasvrije wijk) ook aardgas levert aan een andere wijk, dan is de netwerkbeheerder verplicht om aardgas te blijven leveren. Dan blijft het aardgasnet dus in de grond.

19. *Kan het elektriciteitsnet het wel aan als heel de Polders overstapt op warmtepompen?*

Antwoord:
Nee, nu kan het elektriciteitsnet het niet aan als iedereen gelijktijdig overstapt, maar het elektriciteitsnet wordt daarop aangepast. We zijn daarover in gesprek met Stedin en de

Polders krijgt voorrang bij die aanpassing. We nemen de afspraken met Stedin hierover op in het Polderplan.

20. *Ik heb een brief van Stedin gekregen, waarin zij aangeven dat het netwerk voorlopig niet aangepast wordt. Dat klopt toch niet met wat de gemeente over het netwerk vertelt. Hoe zit het nu?*

Antwoord:
Stedin heeft de wijkbewoners een brief gestuurd met standaard antwoorden. Dit is door Stedin erkend en zij hebben beloofd om de wijkbewoners opnieuw te informeren. Wanneer we samen aan de slag gaan met het Polderplan is Stedin ook betrokken (zie antwoord vorige vraag).

Alternatieven voor aardgas

21. Welke alternatieven voor aardgas zijn er voor de Polders?

Antwoord:
De gemeente heeft in 2021 door bureau Overmorgen onderzoek laten doen. Daaruit kwam naar voren dat een all electric warmtepomp of een laag temperatuur warmtenet alternatieven zijn voor aardgasvrij. Bij het opzetten van het Polderplan gaan we dit verder onderzoeken.

22. Waarom wachten we niet op waterstofgas als alternatief voor aardgas?

Antwoord:
Waterstof is een energiedrager, het is geen energiebron. Dat wil zeggen: het moet eerst gemaakt worden en dat kost ook veel energie. Voor Houten is alleen groene waterstof interessant, want deze waterstof is geproduceerd met duurzaam opgewekte elektriciteit. Volgens de experts komt groene waterstofgas pas op zijn vroegst na 2030 beschikbaar voor woningbouw en dan vooral voor oude binnensteden. De huidige beschikbare waterstof wordt ingezet voor de industrie en zwaar vrachtverkeer. Of er in de toekomst überhaupt groene waterstof beschikbaar komt voor woningen in de Polders is dus maar de vraag. Bovendien is waterstof nu nog erg duur.

23. *Warmtepompen maken geluid. Hoeveel herrie hebben we straks in onze wijk als al die apparaten tegen in elkaar in staan te zoemen?*

Antwoord:
Niet alle warmtepompen maken veel geluid. Er zijn ook warmtepompen die geen buitenunit hebben, omdat ze gebruik maken van ventilatielucht binnenshuis. Voor de warmtepompen die wel een buitenunit hebben gelden sinds 2021 nieuwe eisen voor het maximale geluid. De eisen gaan over de hoeveelheid geluid op de grens met de buren. Dit mag maximaal 40 dB zijn in de nacht, en 45 dB overdag. 40 dB is ongeveer het geluid van een koelkast, 45 dB van een vaatwasser.

Als er veel geluidsbronnen bij elkaar in de buurt staan, dan kan dat geluid “optellen”. Cumulatie noemen we dat. Tijdens het maken van het Polderplan onderzoeken we het risico op geluidsoverlast door de buitenunits van de warmtepompen. Bij verhoogd risico op geluidsoverlast bekijken we per straat welke oplossingen er zijn om geluidsoverlast tegen te gaan.

24. *Zijn huiseigenaren verplicht om vanaf 2026 bij vervanging van de cv-ketel over te stappen op een hybride warmtepomp?*

Antwoord:

Ja, de minister heeft dit in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd. Er zijn echter uitzonderingen op deze verplichting.

Het betreffen:

- situaties waarin de terugverdientijd van de investering meer dan zeven jaren bedraagt. Hierbij worden ook de investeringskosten meegerekend voor het voldoen aan de geluidseisen of voor noodzakelijke aanpassingen aan de woning;
- monumenten en appartementen;
- wijken die nu al met een warmtenet worden verwarmd, of waar binnen 10 jaar via de wijkaanpak op een ander duurzaam alternatief wordt overgestapt.

Hoe dit exact uitpakt, zal blijken bij de benodigde wijziging van het Bouwbesluit. Daarin zal ook niet een verplichting tot een hybride warmtepomp staan, maar een eis aan de energiezuinigheid van een nieuwe verwarmingsinstallatie. Deze eis kan alleen gehaald worden met een installatie die vergelijkbaar is met een hybride warmtepomp (of nog zuiniger uiteraard).

Onderstaande infographic geeft beknopt de situatie weer.

Huurdersvragen?
Huurders kunnen met vragen over het aardgasvrij maken van de woning contact opnemen met Woonin.